

صنایع دریایی ۳

بنادر

در یانوردها به مدارس بیاند

چندی پیش در مدرسه، یحیی در گرفت و معلم کلاس از دانش‌آموزان در باره شغل پدرشان پرسید. می‌گفت پدر شما چه کاره است و کمی در باره شغل پدرت اگر مایل هستی حرف بز. هر کدام از بچه‌های کلاس که مورد خطاب معلم قرار می‌گرفتند، شغل پدر را می‌گفتند و در باره اش حرف می‌زدند تا این‌که نوبت رسید به یکی از هم‌کلاسی‌ها که گفت پدرم دریانورد است.

برای همه جالب بود. تقریباً تا آن موقع نشنیده بودم که کسی دریانورد باشد. کلاس مشتاقانه ساکت شد تا بداند دریانوردی چیست و پدر هم‌کلاسی ما دقیقاً چه می‌کند. چشم‌ها و گوش‌ها رفت به سمت هم‌کلاسی؛ اما هم‌کلاسی در سکوت به معلم نگاه می‌کرد و لیند می‌زد! معلم گفت: در باره شغل پدرت مایل هستی حرف بزنی و برای ما بگویی چه شغلی است و پدر شما چه کارهایی می‌کند؟ شانه‌ای بالا انداخت و گفت: من دوست دارم در باره پدرم و شغلش حرف بزیم؛ اما دقیقاً نمی‌دانم چه باید بگویم؛ چون دقیقاً نمی‌دانم چه می‌کند؛ فقط می‌دانم که دریانورد است. با کشتی می‌روند توی دریا. گاهی چند روز و گاهی یک هفته هم به خانه نمی‌آید. اما آن‌جا در دریا چه می‌کند را نمی‌دانم. معلم هم به فکر فرو رفت. به نظرم او هم مثل ما داشت فکر می‌کرد که یک دریانورد واقعا چه می‌کند؟ معلم کلاس شروع کرد به حرف زدن در باره دریانوردی، اما خیلی راحت می‌شد فهمید که آقا معلم هم واقعا نمی‌داند دریانورد چه کاری می‌کند. در باره ماهی‌گیری صحبت کرد که می‌شود صیاد و کارش می‌شود صید. صیاد آیا همان دریانورد است؟ در باره حمل و نقل بار با کشتی گفت. در باره کشتیرانی و ملوانی هم حرف زد اما ما نفهمیدیم به کدامیک از این‌ها می‌گویند دریانورد. آیا همه این‌ها دریانورد هستند؟ یا دریانوردی شغل متفاوتی است؟ از آن روز، چند روزی به هم‌کلاسی‌مان گفتیم که از پدرش بپرسد و بگوید که شغل دریانوردی دقیقاً چه جور شغلی است. اما هر بار حرف‌هایی تحویل ما داد که همه می‌دانستیم. دریانورد کسی است که به دریا می‌رود و روی کشتی کار می‌کند و کشتی‌ها بار حمل می‌کنند و...؛ لذاخو دریانوردی را نفهمیدیم چیست. خوب است دریانوردها به مدارس بیایند. کمی ما را با شغل دریانوردی آشنا کنند؛ شاید از میان ما کسانی علاقه‌مند به دریانوردی شوند.

متولی فرهنگ دریایی کیست؟

وضعیت توسعه دریایی ایران جدا و مستننا از قاعده توسعه فرهنگی نیست و تحقق آن نیاز به فرهنگ سازی قوی و هماهنگ در سطح ملی دارد. با ساخت اسکله و بندر و کشتی نمی‌توان به توسعه دست یافت در حالی که جمعیت خشکی گرای ایرانی هیچ میلی به دریا ندارند. نمی‌توان انتظار توسعه دریایی داشت در حالی‌که اکثر مردم ایران هیچ درکی از زندگی دریایی و ساحلی ندارند. نمی‌توان بدون تغییر در فائقه و منش و سبک زندگی ایرانیان خشکی‌گرا، از توسعه دریایی دم زد. به همین خاطر است که وضعیت فرهنگ و فرهنگ سازی چنان مهم می‌شود که همه مباحث را تحت الشعاع خودش قرار می‌دهد. اگر فرهنگ دریایی مهم است و باید در سطح جامع بسط و گسترش یابد، مهم‌ترین و پرتکرارترین سوال ما همچنان همین است که متولی کیست؟ چه کسی باید سکان کشتی فرهنگ دریایی را به دست بگیرد و دیگران را در آن کشتی بنهد و به سوی سرنزل مقصود برود. به چه کسی یا چه سازمانی باید رو کرد و گفت: فرهنگ مهم است آیا آن را هدایت و مدیریت می‌کنی که در سطح کشور در میان همه اقشار فرهنگ دریایی معنا پیدا کند؟ یا می‌خواهی مردم در کویر زندگی کنند اما به فکر دریاباشند؟ جمعیت سواحل آباد فرادی خود را از کجایی آوری؟ از مردمی انتظار داری که بوی ماهی حال‌شان را بد می‌کند؟ از مردمی انتظار داری که دریا برایشان دو سه متر ساحل مازندران است که در آن جا آتش بی‌ر کنند و جوجه‌ای بی‌زنند و تمام؟ از مردمی انتظار دارید که دریا را به خشم و وحشی‌گری می‌شناسند؟ از مردمی انتظار دارید که هوای شرجی سواحل را ششکجه می‌دانند؟ از مردمی انتظار دارید که... واقعا به توسعه چگونه فکر می‌کنید؟ چقدر از فرهنگ توسعه درک دارید؟ چگونه می‌خواهید توسعه دریایی ایران را بدون فرهنگ محقق کنید؟ با ساختن افزا خیالی می‌توان توسعه ایجاد کرد؟ این نوع از توسعه در هیچ کتاب علمی نیست، اگر موفق باشید حتما برای آیندگان کنابش کنید!

ویژه نمایشگاه صنایع دریایی بوشهر

اجرای آن مصوبات هم نظارت کند. یکی از دلایلی که سند ابلاغی نظام روی کاغذ مانده است، نبود فعالیت گسترده در همین شورا است که انتظار می‌رود با همتی که دبیرخانه کنونی شروع کرده است، جریان بزرگ و مهمی از اطلاعات و ایده و طرح و منصوبه به سوی شورا حرکت کند و باعث زنده‌شدن کامل آن شود. در این مسیر، زمینه عالی برای سرعت بخشیدن به اجرای سند فراهم خواهد آمد.

نقد چرا؟ حمایت چرا؟

شنیده می‌شود که چرا قبلا نقد می‌کردید و دبیرخانه و شورای عالی را می‌زدید؛ اما الان حمایت می‌کنید؟ جواب روشن است: به‌عنوان نماینده افکار عمومی و اهالی دریا، هر کس و هر جا در مسیر توسعه دریایی باشد را غلامی می‌کنیم و هر کس و هر چیزی که مقابل توسعه‌ای دریایی قرار بگیرد یا به مسئولیت خود عمل نکند را زیر ضرب نقادی خود می‌بریم. این وظیفه و رسالت ما به‌عنوان روزنامه دریایی کشور است که اگر نکنیم، همان می‌شویم که آن‌ها شده بودند؛ یعنی بی‌توجهی به وظیفه، یعنی ترک‌فعل. اگر کسی برای دریا دل بسوزاند و برای دریا کار کند و ایران را دریایی بخواهد، ما در روزنامه دریایی سرآمد با تمام وجود در اختیار خواهیم بود و با تمام توان رسانه‌ای خود حمایت خواهیم کرد. ما هم همراه با افکار عمومی و اهالی دریا از شورای عالی صنایع دریایی انتظاراتی داریم و به‌طور طبیعی انتظارات قانونی و موجه خود را پیگیری می‌کنیم. به‌عنوان یک رسانه آزاد و غیردولتی، کار به نفع دریا و اهالی دریا و برای ایران دریایی باشد، هم دوش و همراهیم و کار مخالف دریا باشد در مقابل قرار می‌گیریم. این هم انتظاری است که اهالی دریا به‌عنوان مخاطبان اصلی روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد از ما دارند. ما فقط خبر نمی‌دهیم. رصد می‌کنیم، پیگیری، تحلیل و نقد و بررسی می‌کنیم. این رسالت ماست.

«شهر بندر بوشهر» پایتخت توسعه صنایع دریایی ایران

بزرگ فکر می‌کنند. جو غالب افسکار عمومی که حامی نمایشگاه بوشهر است می‌تواند موج مثبت بزرگی برای تاجار و شرکت‌ها فراهم کند. این موج می‌تواند نمایشگاه بوشهر را به سمت یک «جریان بزرگ ملی» سوق دهد و حمایت مسئولان، مردم و رسانه‌های بوشهر می‌تواند این رویا را محقق کند.

رضایت غرقه‌داران

در نمایشگاه دوم بوشهر، به استناد نظر سنجی به عمل آمده، درصد رضایت بیش از ۸۵درصدی ثبت شده است که رقم بالایی محسوب می‌شود؛ این در حالی است که نمایشگاه سوم رو به بهبود و تکامل بیشتری است و به‌طور طبیعی برخی از نارسایی‌های دوره دوم برطرف خواهد شد و رضایت بیشتر حاصل خواهد آمد. این رضایت غرقه‌داران، فقط منحصر به سالن‌ها و فضای نمایشگاهی نبود؛ بلکه کل فرایند حضور در شهر تا نمایشگاه و سپس برگشت به مبدا مورد ملاحظه قرار گرفت.

نمایشگاه بدون حاشیه

بر خلاف برخی نمایشگاه‌ها که انبوهی حاشیه‌ای آن‌ها را دنبال می‌کند، نمایشگاه بوشهر به دلیل نظر حمایتی استاندار و همراهی کامل سایر دستگاه‌های اجرایی دولتی و نیز حمایت خوب شرکت‌های مستقر در بوشهر و استان‌های اطراف، بدون کمترین حاشیه ممکن بر گزار می‌شود و همه چیز معطوف به اصل نمایشگاه و بازدیدهی آن برای تاجار و شرکت‌کنندگان است. این نمایشگاهی حاشیه کمک‌بررگی کرده است تا روابط بین تولیدکننده و مصرف‌کننده در جوی آرام و دوست‌داشتنی شکل گرفته و ارتباط خوبی بین تاجار به وجود آید.

روندرو به رشد چشمگیر

ما امیدواریم که روند رو به رشد و توسعه نمایشگاه بوشهر، همچنان ادامه یافته و در نمایشگاه سوم که آذرماه سال جاری قرار است برگزار شود، جلوه قوی‌تری از گذشته ببینیم و شاهد یک فستیوال بزرگ در شاکله ملی باشیم؛ زیرا ما هم بر این باوریم که بوشهر پایتخت دریایی ایران است و هر چه این پایتخت زیباتر جلوه کند، نفع آن به کل مردم ایران می‌رسد.

آمدن و تشکیل جلسه دارند و به همین منوال، ریاست محترم جمهور که به‌شدت علاقه‌مند و طر‌فدار توسعه دریایی است، به آن توجه و عنایت ویژه خواهد کرد و مانند شهیدریسی آن را رکن اصلی توسعه دریایی خواهد دانست و مسیر توسعه دریایی را از آن جهت پیگیری خواهد کرد و نیازی به تاسیس سامانه‌های موازی نخواهد داشت.

وجه قانونی شورای عالی

شورای عالی صنایع دریایی کاملاً قانونی و مصوب مراجع قانون‌گذاری است و از حیث درجه قانونی و اختیارات قانونی در عالی‌ترین سطح ممکن است و به‌راحتی و با سرعت می‌تواند به مصوبات اثربخش و کارا برسد و بر

نمایش بگذارد. این مزیت دیگری است که بوشهر از آن برخوردار است.

همکاری و همدلی کل استان

اما نکته برجسته این است که نمایشگاه با همدلی و همفکری و همراهی تمامی مسئولان استانی و حتا مردم «شهربندر» بوشهر همراه است. این خود نکته بسیار برجسته‌ای است که در جاهای دیگری نمی‌توان آن را داشت و از آن استفاده کرد. تبعیت همه دستگاه‌های دولتی از استاندار در حمایت از نمایشگاه – و دیگر فعالیت‌های دریایی در بوشهر – به معنای واقعی آن را در حال تبدیل کردن به پایتخت دریایی ایران و قطب نمایشگاهی دریایی ایران است. از این روست که تاجار و فعالان دریایی کشور، حساب ویژه‌ای برای بوشهر با نگاه گرایانه باز کرده‌اند.

اجرای مجرب‌ها

سومین نمایشگاه صنایع دریایی و دریانوردی و یژگی دیگری در «شهربندر» بوشهر دارد که به وسیله عده‌ای مجرب و باتجربه و کاربلد اجرا می‌شود. مجموع تجارب گذشته به‌علاوه ایده‌های نوین جمعی از مجربان – به خصوص جوانان خوش فکر و پر انرژی – باعث شده است که اجرای موفق این نمایشگاه مورد توجه تاجار و فعالان دریایی قرار گیرد. برای درک این موهبت کافی است مسیر نمایشگاه اول و دوم را کنجکاوانه مورد بررسی قرار دهیم. نمایشگاه رشد قابل توجهی داشت و معایب دور اول در دور دوم مشاهده نشد و تلاش برای بهبود، خلّاقیت و نوآوری در اجرای نمایشگاه همچنان مشهود است.

همکاری جالب رسانه‌ها

نمایشگاه بوشهر و یژگی جالب دیگری در بُعد رسانه‌ای دارد که تقریباً هیچ نمایشگاه دیگری از این ویژگی برخوردار نیست و آن همکاری کامل و همدلی جالب تمامی رسانه‌های محلی در قالب یک تیم برای نمایشگاه است. «یک نمایشگاه همه رسانه‌ها» جلوه قوی و خوبی در افکار عمومی به سومین نمایشگاه صنایع دریایی و دریانوردی می‌بخشد که به شدت مورد توجه و علاقه تاجار و شرکت‌هاست؛ زیرا این شرکت‌ها برای بازاربایی و نفوذ هر چه بیشتر در بازار هزینه می‌کنند و به دستاوردهای

«سرآمد» بررسی می‌کند؛

نشانه‌های بهبود در شورای عالی صنایع دریایی ایران

شورای عالی صنایع دریایی ایران در مسیر بهبود قرار گرفته است. مخاطبان و خوانندگان ارجمند روزنامه دریایی سرآمد به‌خوبی می‌دانند که ما چه نقدهایی به شورای عالی صنایع دریایی ایران به‌درستی وارد کردیم و چقدر از روند فعالیت دبیرخانه این شورا گله‌مند بودیم. ما در روزنامه دریایی سرآمد در حقیقت منعکس‌کننده و بازتابانده نظرات و مطالبه و انتظارات اهالی دریا از دبیرخانه و شورای عالی صنایع دریایی ایران بودیم که در مسیری انحرافی قرار داشت و همه کار می‌کرد به جز تمرکز روی وظایف قانونی و رسالتی که اهالی دریا از آن انتظار داشتند.

تغییر در مدیریت

از زمانی که دکتر هادی به‌عنوان رئیس دبیرخانه شورای عالی صنایع دریایی ایران منصوب شدند، روند بهبود به‌طور محسوس و ملموس آغاز شد. از یک سو، منش علمی و از دیگر سو جهت‌گیری درست برای توجه به مبانی و اصول سیاست‌گذاری دریایی که اساس این شورا را تشکیل می‌دهد. اینجاست که ملاحظه می‌شود یک تغییر چقدر می‌تواند مهم و موثر باشد.

خلاء شورای عالی صنایع دریایی

طی چندسال گذشته، خلاء شورای عالی صنایع دریایی به خوبی مشهود بود تا جایی که انگار دبیرخانه تعطیل و شورا بدون برگزاری جلسات منظم یا موثر، کاملاً به حاشیه رانده شده بود. بی‌توجهی رئیس دولت چهاردهم به شورایی که خود ریاست آن را برعهده دارد و جزو شوراهای عالی کشور با وجاهت کاملاً قانونی است، حکایت از بی‌اثری این شورا داشت تا جایی که برای سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اجرا یا نظارت بر حسن اجرای سند ابلاغی دریاپایه اصلا به بازی گرفته نشد و بود و نبودش یکسان بود. در حقیقت، شورای عالی صنایع دریایی تا چندی پیش روی کاغذ وجود داشت، اما در عرصه عمل، صفر و خنثی بود.

با تغییر در سطح مدیریت اجرایی و شروع فعالیت مجدد دبیرخانه که به‌عنوان موتور پیشران شورا در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری است، خون تازه‌ای در رگ‌های این شورا جاری شده است که امیدواریم همچنان با درایت، صبور و البته خوشفکری اعضای دبیرخانه شورای عالی صنایع دریایی ایران، فعالیت در آن شتاب گیرد.

ترکیب اعضای دبیرخانه

از آن‌جا که دبیرخانه از تعداد زیادی کارمند و دفتر و دستک

دو دوره نمایشگاه صنایع دریایی و دریانوردی در «شهربندر» بوشهر برگزار شد و دوره سوم آن در راه است. این نمایشگاه و یژگی‌های خاصی دارد که آن را بسا تمام رویدادهای مشابه متمایز می‌کند. روند رو به رشد و موفق این نمایشگاه باعث جلب توجه اهالی دریا و فعالان دریایی شده است و در میان رخدادهای نمایشگاهی، همواره مورد توجه و بحث قرار می‌گیرد. نگاهی به ابعاد متفاوت این نمایشگاه می‌تواند دقت نظر ما برای درک و بهره‌مندی از آن را افزایش دهد؛

یکی از ویژگی‌های برجسته نمایشگاه سوم صنایع دریایی و دریانوردی این است که در بوشهر برگزار می‌شود. بوشهر هم به عنوان پایگاه اصلی و ثابت نمایشگاه و هم به عنوان پایتخت دریایی ایران، نقش مهمی در توسعه دریایی دارد و از این رو، می‌تواند به عنوان یک نمایشگاه مهم و معتبر و حتا دائمی مورد توجه دست اندرکاران قرار گیرد. علاوه بر این، وجود امکانات مناسب رفاهی و تفریحی برای بازدیدکنندگان با هزینه مناسب، فرصت بسیار مناسبی برای این شهر به وجود آورده است که در عرصه نمایشگاه‌داری، معنای ویژه‌ای به خود بگیرد.

سهولت دسترسی تاجار خارجی

دسترسی بوشهر به آب‌های آزاد و برخورداری از اسکله‌ها و بنادر مناسب، فرصتی برای تاجار خارجی است که راحت‌تر و با هزینه کمتر به نمایشگاه بوشهر بیایند. چه به عنوان غرقه‌دار و چه به عنوان بازدیدکننده از توانمندی صنایع